

## Antonín Kůrka oslavil 70 let

Je nám opravdu velkou ctí psát příspěvek o člověku, kterého si velmi vážíme nejen pro jeho odborné, ale především lidské kvality. Antonín Kůrka se narodil 1. prosince 1946 v České Lípě, maturitu složil v r. 1964 na gymnáziu v Mladé Boleslavi. Dále pokračoval ve studiích na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy, kde získal v r. 1972 titul RNDr. Přestože tématem jeho závěrečné práce byli stěvlíci, další odborné působení věnoval již svým milovaným osminohým bezobratlým – pavoukům. V tomto směru jej velmi ovlivnil, podobně jako mnohé z nás, pan prof. Jan Buchar (viz např. *Živa* 2016, 1: VII a 2012, 2: XXIII–XXV), s nímž ho pojilo letité přátelství. Toníkův profesní život byl úzce spjat s Národním muzeem v Praze, kde pracoval téměř nepřetržitě od r. 1971 do r. 2011, úctyhodných 35 let. Zde se staral především o bohatou arachnologickou sbírku prof. Františka Millera a sám se věnoval hlavně faunistice pavouků. Výsledkem jeho dlouholeté činnosti je rozsáhlá bibliografie, zahrnující četné odborné články a publikace. Cenná data z výzkumné činnosti jsou také uložena v různých institucích v podobě inventarizačních seznamů chráněných území. K popularizaci této lidmi často zatracované skupiny živočichů přispěl spoluautorstvím několika populárně-naučných knih, např. s J. Bucharem *Naši pavouci* (Academia, Praha 2001), z nichž asi největším počinem se stal atlas *Pavouci České republiky* (Academia, Praha 2015; viz *Živa* 2015, 4: LXXXIV), ve kterém uplatnil kromě odborných znalostí své krásné makrofotografie. Již od 70. let také přispíval do *Živy* články z domácího prostředí i z různých částí světa (např. 2004, 3: 116–120 nebo 2003, 6: 268).



1 Antonín Kůrka při výzkumu fauny pavouků Luzenské slati na Šumavě  
2 Boubínské jezírko v národní přírodní rezervaci Boubínský prales. Snímky P. Dolejše

Toník patří rovněž mezi šťastné prvonálezce čtyř druhů pavouků na území České republiky. Jejich výčet, nejen pro zasvěcené arachnology, na tomto místě připomínáme. V r. 1971 našel jako první v ČR na okraji smrkového lesa na Horskokvildské slati na Šumavě křížáka stromového (*Araneus saevus*), v r. 1979 to byl mravčík

skalní (*Zodarion rubidum*) v přírodní rezervaci Baba v Praze, v r. 1980 skálovka močálová (*Haplodrassus moderatus*) na rašeliništi Mrtvý luh na Šumavě a v r. 1993 objevil na rašeliništi u Břežyňského rybníka na Dokesku snovačku kuželovou (*Achaeridion conigerum*).

V České republice navštívil mnoho pěkných míst, avšak jeho srdeční záležitostí se jednoznačně stala Šumava. Při výzkumech po ní nachodil neuvěřitelnou spoustu kilometrů. Nikdy neměl auto a jako trampovi mu snad ani příliš nechybělo. Šumavský terén s ním je vždy ve znamení příjemných večerů s povídáním u dobrého červeného vína na „chajdě“ – terénní stanici Národního muzea na Horské Kvildě. O témata rozhovorů nikdy není nouze, protože řeč se často stočí na jeho další velký koníček, cestování. Mnozí z nás o objevování cizích zemí jen sní, ale on si své sny celý život důsledně plní. Jeho cest po kontinentální Evropě bylo nespočetné, ze vzdálenějších míst navštívil např. Kubu, USA, Havaj, Island, Tasmánii, Nový Zéland, Austrálii, Tahitské ostrovy, Tuamotu, Galapágy a v r. 2016 vyrazil prozkoumat souostroví Malé Sundy v Indonésii s hlavním cílem – vidět ve volné přírodě varany komodské (*Varanus komodoensis*). A v době, kdy jsme psaly tento medailon, cestoval po Vietnamu.

Na své výpravy za poznáním jezdí vybaven velkou brašnou s nezbytným fotografickým náčiním, dokonale připraveným itinerářem cesty, v němž jsou zahrnuty snad všechny „špeky“ daného území, s bezvadnými znalostmi místních přírodních poměrů, dobrou náladou a nezbytnou kšiltovkou. Rádi a často vzpomínáme na jeho časné ranní průpovídky, kdy se prochází kolem stanů ještě spících spolecestujících a vypráví doslova i intonačně přesně dlouhé úryvky z oblíbených černobílých filmů československé kinematografie. Detailní znalost těchto filmů pro pamětníky, včetně jednotlivých herců, je obdivuhodná. Někdy přidá i připomínku významného data toho dne, např. den narození nějakého světového státníka. Srdce se raduje i při poslechu jeho čistého zpěvu nejen během ranních pochůzek kolem tábořiště, ale často i při dlouhých přejezdech autem.

Toník je také brilantním hráčem na kytaru. Již od svého mládí obšťastňoval posluchače z řad trampů při svitu plápolavých táborových ohňů. Byl členem úspěšné kapely Oktet, v níž hrál na saxofon. A jak sám říká, reputaci u publika si vysloužil v dobách, kdy hrál na kytaru a zpíval v duetu se svým bratrem. V tramské osadě, která se jmenovala Tuláci a Tulačky, byl od r. 1969 šerifem.

Necestuje ale jen pro vlastní radost z poznávání cizích zemí a jejich přírodních krás. Velice rád předává poznatky dál prostřednictvím naučných přednášek. A díky jeho dokonalým fotografiím z makro- i mikrosvětla, hlubokým znalostem navštívených míst, vypravěčskému umu a vtipu jsou tyto přednášky pro posluchače opravdovou lahůdkou.

Jménem všech pavoučích přátel přejeme jubilantovi do dalších let pevné zdraví, hodně radosti a spokojenosti, neutuchající smysl pro humor, další cestovatelské zážitky a v neposlední řadě mnoho úspěchů v osobním i pracovním životě.

